

Ваш деловен соработник во светот на бизнисот

БИЗНИС ИНФО

Број 534

www.mchamber.mk

16.6.2023

**Азески во посета на Универзитетот “Гоце Делчев” Штип
Науката поактивно да се вклучи за
поголема конкурентност на извозните
компанији, а студиските програми да
бидат усогласени со струките што му се
потребни на бизнисот**

**ПРОМОЦИЈА И СВЕЧЕНО ДОДЕЛУВАЊЕ НА
СЕРТИФИКАТИ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО ОБУКАТА
ВО ПРОГРАМАТА ПЕКАР**

ПОКРОВИТЕЛИ

НА СТОПАНСКАТА КОМОРА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ПРЕМИУМ Покровители

СТАНДАРД Покровители

СИЛВЕР Покровители

достапни насекаде ...

Посетете : www.mchamber.mk

Стопанската комора на Северна Македонија
ПРВА комора и ПРВА институција во РСМ
со новиот стандард ISO 9001:2015

- <http://www.facebook.com/chamber.mk>
- http://www.twitter.com/Chamber_MK
- <http://www.youtube.com/user/MKChamber>
- <http://www.linkedin.com/company/economic-chamber-of-macedonia>

ПРОМОЦИЈА И СВЕЧЕНО ДОДЕЛУВАЊЕ НА СЕРТИФИКАТИ НА УЧЕСНИЦИТЕ ВО ОБУКАТА ВО ПРОГРАМАТА ПЕКАР

По четиримесечните теоретски предавања и континуирана практична обука на реално работно место, заврши обуката за стекнување на квалификацијата Пекар што ја реализираше Советот за развој на тренингот и обуките при Стопанската комора со поддршка на Центарот за тренинг и обука ДООЕЛ, Охрид во соработка со фирмата ДЕПЕТ ДОО, Скопје (Пекарницата Пастел).

Тргувајќи од фактот дека за развој на стопанството и економијата, важно е работодавачот да има квалитетен стручен кадар и да биде осигурен дека вработените се опремени со стручни знаења и вештини потребни за ефикасно извршување на секојдневни работни задачи и должности и придонесуваат за продуктивноста и растот на компанијатата, Стопанската комора во своите стратешки определби за наредните 10 години, приоритетот го стави на образованието за да излезе во пресрет на барањата на реалниот сектор за обезбедување стручен и квалификуван кадар.

Програмата за обуката за Пекар беше подготвена на барање на фирмата ДЕПЕТ ДОО, Скопје (Пекарницата Пастел), која се соочи со проблемот на недостаток на кадар за

тековните работни процеси, а преку процесот на преквалификација што го спроведе Советот за развој на тренингот и обуките, работодавачот имаше можност на структуриран начин да го подготви својот кадар според неговите специфични работни процеси и да ги развие нивните способности за да станат клучни фигури во производниот процес.

Програмата се состоеше од 6 модули преку кои учесниците се запозна со организацијата на работно место – пекар, безбедност и заштита при работа, обезбедување и осигурување на квалитет (примена на стандарди за квалитет и безбедност на храна), различните процеси и техники на подготовка на тесто, производство на леб, бели печива, лиснати теста и теста за пица.

Со учеството во програмата Пекар, учесниците се стекнаа со знаења, вештини и компетенции за занимањето Пекар со искусни предавачи за теоретскиот и практичниот дел од програмата, како и обука на реално работно место, а по завршување на обуката и вработување во пекарницата Пастел.

ГРАДЕЖНА ВИЗИЈА ВО ДВИЖЕЊЕ: ЗДРУЖЕНИЕТО ЗА ГРАДЕЖНИШТВО РЕАЛИЗИРА ПОСЕТИ НА СВОИТЕ ЧЛЕНКИ

Во рамките на годишниот план за работа на Здружението за градежништво и градежни материјали при Стопанската комора на Северна Македонија, е започната реализацијата на една од најзначајните активности - посетите на компаниите-членки. Овие посети имаат за цел да ги истражат и поддржат производствените и оперативните капацитети на компаниите, како и да ги идентификуваат потребите и предизвиците со кои се соочуваат во секторот на градежништвото.

Денешната седница на Управниот Одбор на Здружението беше посветена на компанијата Градба Промет од Кавадарци и г-дин Никола Наумов, кој е член на Управниот одбор на здружението и воедно претседател на Регионалната комора со седиште во Кавадарци. Во текот на седницата, се обидовме да ги идентификуваме и разгледаме различните теми и активности што се дел од годишниот план за работа.

Една од најважните теми на дискусија беше работната средба со Бирото за Јавни набавки, со цел за да се подобри постапката на јавните набавки во секторот на градежништвото и за да се осигура постапливост и транспарентност во процесот.

Друга значајна тема на седницата беше соработката со Развојната банка на Северна Македонија, каде членовите на здружението ќе имаат можност да се запознаат со финансиските инструменти и услуги што ги нуди банката, како и да разгледаат начини

за поддршка и финансирање на градежните проекти.

„Јас како Претседател на Здружението сметам дека активното вклучување на сите членови од Управниот Одбор на Здружението во неговата активност ќе придонесе кон побрза реализација и остварување на нашите цели и идеи. Соединувањето на нашите знаења, искуства и експертиза ќе ни овозможи да развиваме и подобруваме градежниот сектор и градежните материјали во нашата земја на подobar начин.

Верувам дека секој од нас, како дел од Управниот Одбор, има нешто вредно да допринесе. Нашите различни перспективи, знаења и вештини ќе ни помогнат да пронајдеме најдобрите решенија и да ги превладаме предизвиците со кои се соочуваме. Само преку соработка и тимски напор можеме да создадеме уште повозбудливо и успешно опкружување за нашите членови и сите компании во градежништвото...“ додаде Серафимовски.

Од голем интерес беше и презентацијата на Анализата на најуспешните градежни компании изминативе години. Со помош на оваа анализа, членовите на Здружението добиваат важни информации и водичи за усовршување и подобрување на своите бизнис практики, што им помага во подготовката и имплементацијата на своите проекти.

Посетите на компаниите-членки во рамките на Здружението за градежништво и градежни материјали при Стопанската комора на Северна Македонија се од огромно значење за развојот и напредокот на градежниот сектор во земјата. Преку овие посети, членовите на Здружението ги разменуваат искуства, ги споделуваат најдобрите практики и ги решаваат предизвиците со кои се соочуваат.

Науката поактивно да се вклучи за поголема конкурентност на извозните компании, а студиските програми да бидат усогласени со структурите што му се потребни на бизнисот

Активно вклучување на науката во градење на поголема конкурентност на македонските компании со цел подобро позиционирање на странските пазари и создавање на кадар кој му е потребен на бизнисот, беа главните теми на кои се разговараше на средбата помеѓу претседателот на Стопанската комора на Северна Македонија, Бранко Азески и ректорот на Универзитетот “Гоце Делчев” – Штип (УГД), проф. д-р Дејан Миравовски. Азески, кој на Универзитетот дојде заедно со извршниот директор на Комората Антони Пешев и група на извозни компании најпрво го посетија научно – истражувачкиот центар во Кампус 2 на УГД, каде имаа средба и со дел од деканите на природно-техничките факултети.

„После дефинирањето на целите и методологијата на нашата работа во понатамошниот период, првата посета ја правиме токму на УГД во Штип. Со тоа ставаме симболично значење дека двата клучни приоритети на Комората во наредните 10 години, а тоа се извозот и развој на образованието за потребите на бизнисот, ќе бидат третирали професионално и со највисоко ниво, така што ќе придонесат за развој не само на нашите институции, туку и за развој на државата. Можам да кажам дека кај ректорот

наидовме на големо разбирање за нашите позиции. Наидовме на големо разбирање за фактите и бројките кои ќе бидат водич во иднина. Ние не сме сами за себе доволни и предлагаме зголемување на соработката најнапред меѓу бизнисот и високото образование. Минатите години работевме на развој на дуаленото образование, а сега ќе се посветиме повеќе и на високото образование. Бизнисот секој ден оди напред, поставува повисоки стандарди, а универзитетите тоа треба го следат“, изјави пред медиумите Азески по средбата со ректорот.

Потенцираше дека целта на Комората е да му помогне на образованието во следните години финансирањето да достигне до 5% од буџетот. На тој начин ќе се постигне достоинство за наставниот кадар, подобрување на програмите и методологиите по кои работат универзитетите, а ќе се испорача и стручен кадар кој му е потребен на стопанството.

На средбата присуствуваше и проф. д-р Дарко Лазаров од Економски факултет кој ги презентираше и конкретните можности за идна соработка помеѓу двете институции.

Ректорот на Универзитетот Миравовски нагласи дека и досега има успешни примери на научно-истражувачка и стручно-апликативна соработка помеѓу со бизнис секторот, но таа соработка допрва ќе се продлабочува.

„Ние имаме соработка која сакаме да станеме уште поинтензивна. Заложба е преку реални проекти заеднички да ја подобриме економијата и секојдневниот живот. Целта е на нашите студенти да им отвориме простор за развој во нашата држава и реализирање на една квалитетна кариера. Ова е само прв чекор и имаме дефинирано неколку полиња на соработка и релативно бргу ќе пробаме да ги реализираме“, истакна Миравовски.

На средбата ректорот ја потпиша и Декларацијата за општествен консензус за економски реформи, политики, мерки која Комората ја донесе на својата 100 годишнина, на 14 јули 2022 година, а со која бара враќање од партиската кон државната агенда.

Претседателот Азески заедно со извршниот директор Антони Пешев оствари средба и со ректорската управа на Универзитетот и заедно со ректорот и деканите на одделните факултети разговараше за потребата од гарадење на високо квалитетен кадар за потребите на бизнисот. Во таа насока беше потенцирано дека идните програми треба да бидат целосно усогласени со барањата на бизнисот и бизнисот да биде многу повеќе инволвиран во образовниот процес со цел обезбедување на практични искуства и знаења.

Центар за едукација и развој на човечки ресурси

Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

Семинар
15.06.2023

ЛИДЕРСКИ И КОМУНИКАЦИСКИ ВЕШТИНИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЕФЕКТИВНИ ТИМОВИ

Цел на оваа обука е да ја демонстрира клучната разлика помеѓу традиционалниот менаџмент и инспирационото лидерство. Учесниците на оваа обука ќе имаат можност да се запознаат со важни аспекти од организациониот живот вклучувајќи ги темите како карактеристики на ефективни тимови, стилови на лидерство, вештини за ефикасна комуникација, како и важноста на алтруизмот и емпатијата за управување со вработените.

Од оваа обука ќе научите:

- Клучни разлики помеѓу менаџирање и лидерство;
- Каков лидерски стил да користите во зависност од тимот;
- Како ефективно се делегира;
- Важност на ефикасна и веродостојна комуникација на работно место;
- Како да комуницирате со вработени со различни комуникациски стилови;
- Како се гради високо ефективен тим.

За сите учесници на обуката ќе биде обезбедено:

- упатства за приклучување на „онлајн“-обука;
- материјали во електронска верзија и
- е-сертификат за учество на обуката.

Обучувач:

Наташа Алексовска - Основач и деловен консултант во Вивендум Ратио Солушнс. Професионалец со повеќе од 18 години искуство во областа на човечки ресурси, предавач во повеќе Центри за обука и развој со над 150 одржани обуки и програми за професионален развој на преку 1650 вработени од сите хиерархиски нивоа.

Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

Семинар
20.06.2023

ЕКСЕЛ ЗА ФИНАНСИИ И ИНВЕСТИЦИИ

Целта на онлајн семинарот е запознавање и практична работа со вградените Ексел функции за финансии и нивна примена за анализа на вложувањата, кредитите и инвестиционите проекти. Покрај вградените функции, ќе се применуваат и формули со кои се анализираат финансиските текови.

На онлајн семинарот ќе се обработуваат најважните Ексел функции за луѓето кои работат во финансискиот сектор. Тука се мисли на најважните функции од финансиската математика и алатките за планирање, евалуација и изработка на алтернативни сценарија за инвестирање во реални проекти.

Посебен осврт се става на алатките за проценка на временската вредност на парите (идна и сегашна вредност на единечни суми, идна и сегашна вредност на ануитети, амортизација на заеми). Потоа ќе следи примената и калкулацијата на соодветни економски показатели: нето сегашна вредност на инвестициите, стапка на профитабилност, интерна стапка на рентабилност и период на враќање, дисконтиран готовински тек), со цел да се максимизираат ефектите и да се минимизира ризикот од вложувањата. На семинарот ќе се обработат и методите за оценка на ризикот како што е стандардна девијација, како и CAPM моделот за вреднување на инвестициите.

Во рамките на семинарот ќе се обработува студија на случај на планирање и вреднување на реална инвестиција од мал бизнис, со примена на критериумот на нето сегашната вредност (NPV – net present value) и интерната стапка на рентабилност (IRR- Internal Rate of Return).

Овој семинар обезбедува рамка за проценка на економската и финансиската ефикасност на инвестициите. Оваа рамка се состои од користење на напредни Ексел алатки – со кои може да се утврди оправданоста за реализација на проектот преку создавање на информациски систем за инвестициона анализа.

Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

Семинар
23.06.2023

РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НА ЕМОЦИОНАЛНА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

Оваа обука јасно го дефинира концептот на емоционална интелигенција, објаснува колку е клучна за приватниот и професионалниот развој и дава практични решенија и алатки како учесниците да ги применат знаењата во секојдневниот живот а со тоа да ја подобрат својата лична самодоверба како и професионалниот успех.

Емоционална интелигенција претставува збир од способности и вештини кои определуваат колку успешно ќе управуваме со личниот живот и нашата способност да ги разбереме луѓето околу нас, како да комуницираме и соработуваме успешно со нив.

Во денешната комплексна и променлива средина, техничката експертиза или специјалистичко знаење за извршување на работните задачи не е повеќе доволно за успех. Секојдневно сме соочени со нови и зголемени барања на работните места, повеќе притисок и стрес и потреба од поголема комуникација со другите за што е потребно да бидеме проактивни, отворени во пристап и соработка со другите, да знаеме како да управуваме со нашата продуктивност, меѓусебните односи и луѓето со кои сме опкружени.

Здобиените способности и вештини кои произлегуваат од емоционалната интелигенција на учесниците ќе им овозможат полесно справување и проактивност во управување со промените во приватниот и професионалниот живот и ќе им даде можност за развој на перспектива и самодоверба за управување со личните и емоции како и очекувањата и емоциите на луѓето со кои се опкружени.

За кого е наменета

- Менаџери на сите нивоа во организација, вработени кои имаат аспирации за раководна позиција, вработени кои согласно систем за управување со таленти се идентификувани за идни раководни позиции;
- Вработени и индивидуалци кои сакаат да ги подобрат своите можности за развој на кариера и продуктивно управување со личниот живот преку развој на емоционална интелигенција;
- Сите индивидуи кои сакаат да ги развијат своите лидерски вештини.

Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

Семинар
27.06.2023

EXCEL SALES' DATA ANALYSIS-ДАТА АНАЛИЗА НА ПРОДАЖБА

Ексел алатките спаѓаат во најважните алатки во деловното планирање, микроекономската анализа и носењето на одлуки за подобрување на перформансите на продажбата на компаниите.

На онлајн семинарот ќе се обработуваат 10 начини за анализа на податоците за продажба на компанијата со користење на Ексел. На тренингот ќе се користат и 7 различни техники за анализа!

Анализата ќе се прави со дескриптивна статистика, потоа со користење на Екселот ќе следува објаснувачка анализа на податоци (Exploratory Data Analysis- EDA), како и користење на специфични Ексел формули за анализа на продажбата.

За анализа ќе се користат и пивот табели за анализа на продажбата, потоа ќе се прави комбинирање на податоците од различни бази и примена на Power Pivot алатките. Ова ќе овозможи создавање на консолидирани извештаи.

На онлајн-семинарот ќе се прикаже и техниката на одговарање на Open-ended questions неопходни за донесување на менаџерски одлуки поврзани со продажбата.

Анализата ќе опфати анализа на аномалии во продажбата, откривање на екстремни вредности и сл.

На крај ќе се обработат начини за презентирање на анализите, преку табели, графикони и примена на правила (conditional formatting).

Во свет во кој сме постојано опкружени со податоци, бројки, трендови и статистики, неопходно е да ги разбираме и да бидеме способни да ги користиме Ексел алатките за носење на деловни одлуки.

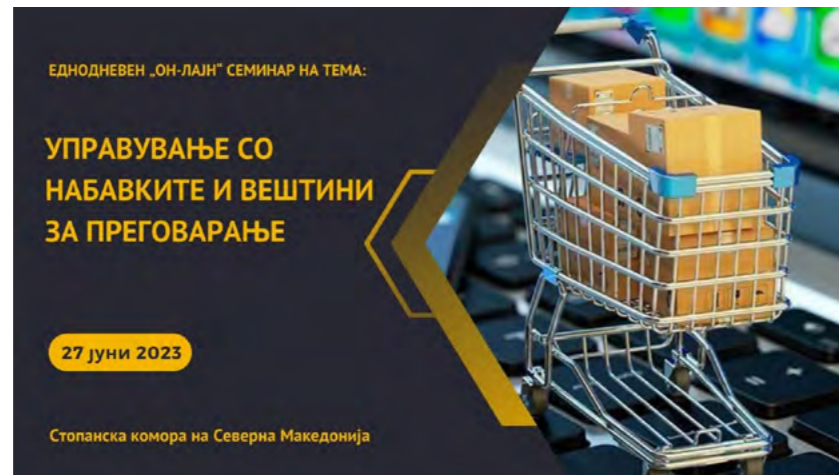
Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

Семинар
27.06.2023

УПРАВУВАЊЕ СО НАБАВКИТЕ И ВЕШТИНИ ЗА ПРЕГОВАРАЊЕ

Целта на семинарот е запознавање на учесниците на семинарот со управувањето со процесот на набавка, учесниците во набавките - купувачите, добавувачите, интерната комуникација во организацијата - набавка - нарачател, комуникација со добавувачите, приоритети кај набавките, WIN-WIN стратегија, стратешко поврзување со добавувачите, оценување на добавувачите - критериуми за оценување.

За сите вработени кои се вклучени во управување со процесот на набавка - раководители на набавки, менаџери на набавки и останатите кои се занимаваат со логистичка работа во организацијата (набавки, магацинско работење, транспорт).

Предавач е Игор Ќика, дипломиран инженер по менаџмент и консултант за менаџерски системи, директор на PDCA KONSALTING, ДОО Нови Сад, водечки стручен консултант за проектирање и имплементација на ISO 9001:2015; ISO 14001:2015; ISO/IEC 27001:2013; ISO 20000-1:2018; ISO 22301:2012; ISO 31000:2018; ISO 37001:2016, GDPR во повеќе организации во Србија, Црна Гора и БИХ, воедно и менаџер за проценка на ризик во работењето на основа на ISO 31000. Поседува 15 годишно искуство како директор на логистика во различни организации (Застава промет Сомбор – автомобилска индустрија), Генел – бренд Хаусел и застапник на Elektrolux, Zannusi, Indesit уреди за Србија, STAV – овластен дистрибутер Samsung за Србија и Црна Гора.

Работен јазик: српски.

Контакт лица:
м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

Семинар
30.06.2023

ГАРАНЦИИ ЗА ПОТЕКЛО НА ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА И МОЖНОСТИТЕ ЗА ИНВЕСТИЦИИ ВО ОБНОВЛИВИ ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА

Инвестирање во обновливи извори на енергија се од ден на ден е се повеќе примамливо за инвеститорите. Моќностите за инвестирање се доста јасни, но постапките и чекорите до крајното решение може да бидат збунувачки. Поради тоа ова потребно е да се разгледаат задолжителните чекори и постапки за интегрирање на обновливи извори на енергија. Во текот на годините, од страна на креаторите на правата и законските рамки, согледани се одредени потешкотии кои го отежнуваат процесот на изградба на електрана за производство на електрична енергија. Од тие причини се направени измени во одредени законски и подзаконски акти. Често мотивацијата за инвестирање во обновливите извори на енергија може да биде поттикната од различни мерки за поддршка. Гаранциите за потекло на енергијата од обновливи извори се можност за еден вид на поддршка која е во развој во нашата земја. На почетокот учесниците ќе бидат запознаени со видовите на електрани од обновливи извори во кои може да се инвестира, правната и законска рамка која е на сила при преземање на чекорите до изградба на една електрана за производство на електрична енергија од обновливи извори за енергија. Во текот на годините, од страна на креаторите на правата и законските рамки, согледани се одредени потешкотии кои го отежнуваат процесот на изградба на електрана за производство на електрична енергија. Од тие причини се направени измени во одредени законски и подзаконски акти. Предавањето ги разгледува можните мерки за поддршка за електрани кои користат енергија од обновливи извори на енергија. Краток осврт на применетите мерки за поддршка и правото за стекнување.

Предавачи:

- Катерина Билбилоска е магистер по електротехника и информациски технологии во областа на енергетските системи.

- Магдалена Даскалова е дипломиран економист. Има повеќе годишно работно искуство во Министерството за економија.

Контакт лица:
м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

СТОПАНСКА КОМОРА
НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Ваш деловен соработник
во светот на бизнисот

Посетете:
www.mchamber.mk

Ве очекуваме!

 <http://www.facebook.com/chamber.mk>

 http://www.twitter.com/Chamber_MK

 <http://www.youtube.com/user/MKChamber>

 <http://www.linkedin.com/company/economic-chamber-of-macedonia>

